

Regional
Housing
Programme

BILTEN RPSZ

PROSINAC 2018. GODINE

Poruke predstavnika partnerskih zemalja

Semiha Borovac, ministrica za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine

Do prosinca 2018. godine u Bosni i Hercegovini završena je izgradnja 776 stambenih jedinica, dok je u tijeku obnova/izgradnja 781 stambene jedinice. U okviru RPSZ-a krov nad glavom dobit će ukupno 3.192 korisničke obitelji, odnosno više od 10.000 izbjeglica, raseljenih osoba i povratnika u BiH.

Važno je također napomenuti i uspješno osiguranje komplementarnih mjera za socio-ekonomsku održivost korisnika RPSZ-a u BiH koje provodi Chatolic Relief Services (CRS) sredstvima osiguranim od Ureda Vlade SAD-a za stanovništvo, izbjeglice i migracije (PRM) i Vlade Švicarske, kojima su do kraja 2018. godine podržane 433 korisničke obitelji RPSZ-a, dok su osigurana sredstva za podršku dodatnih 96 obitelji u 2019. godini. Kroz komplementarne mjere održivosti nastavljamo raditi na jačanju kapaciteta lokalnih zajednica koje imaju ključnu ulogu u poboljšanju socio-ekonomske infrastrukture, stvaranju uvjeta za zapošljavanje, obrazovanje i socijalnu i zdravstvenu zaštitu korisnika RPSZ-a.

Osim osiguranja adekvatnih stambenih rješenja za korisnike, BiH će i dalje nastojati povećavati održivost i vidljivost RPSZ-a u BiH, kao i nastaviti jačanje uspješne suradnje s ostalim partnerskim zemljama.

Nikola Mažar, državni tajnik, Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje

Iskoristio bih ovu priliku da istaknem da je tijekom 2018. godine Republika Hrvatska uspješno nastavila provođenje projekata u okviru Regionalnog stambenog programa. Pet projekata je u potpunosti završeno, čime je korisnicima omogućena dodjela 93 stambene jedinice.

Imajući u vidu da je za svakog korisnika neophodno osigurati stambeno rješenje, Hrvatska je odlučna da i tijekom 2019. godine nastavi provođenje jednog pod-projekta koji je u toku i tri nova koja je odobrila Skupština donatora Fonda RPSZ-a. Unaprijed se radujemo i budućem nastavku naše plodonosne suradnje sa svim sudionicima uključenim u Regionalni program stambenog zbrinjavanja.

Kemal Purišić, ministar rada i socijalnog staranja, Crna Gora

Tijekom 2018. godine Crna Gora postigla je izvanredne rezultate u pogledu provođenja Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja. Ove godine završili smo izgradnju 51 stambene jedinice uz prethodno završenih 120 stanova u kampu Konik, čime je stambeno zbrinuta 171 obitelj i na taj način zatvoreno jedno od najvećih izbjegličkih naselja na Balkanu.

Posebno smo ponosni na završetak izgradnje Doma za starija osobe u Pljevljima u kojem je osigurana briga i smještaj za najugroženije starije stanovnike.

Izgradnja stanova u Beranama i kupnja stanova u Herceg Novom također predstavljaju aktivnosti provedene u okviru Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja, a koje su sada ušle u završnu fazu.

Iskoristio bih ovu priliku da izrazim svoju zahvalnost donatorima, partnerskim institucijama i uključenim zemljama, kao i da pohvalim izuzetna dostignuća tima RPSZ-a.

Vladimir Cucić, komesar za izbjeglice i migracije Republike Srbije

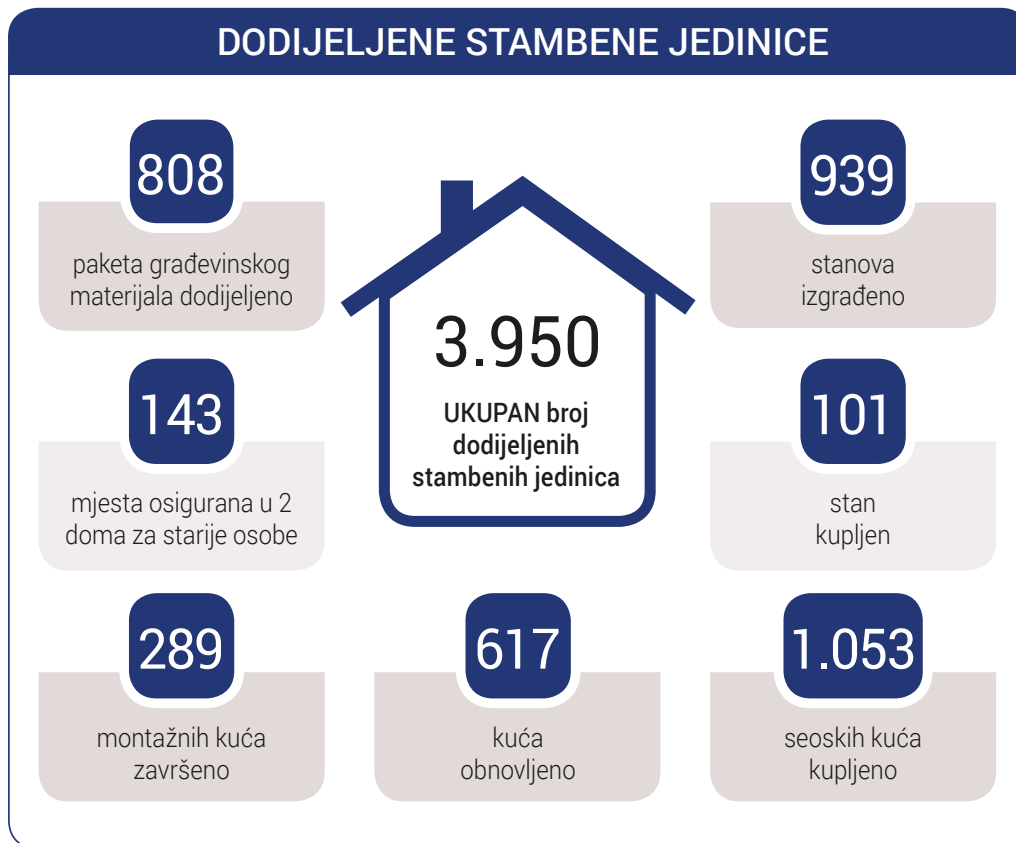
Provođenje Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja u Republici Srbiji nastavljeno je snažnim tempom i tijekom 2018. godine. Ovu godinu obilježio je zamah u izgradnji stanova, a da istovremeno nije prestajao napor da se i ostala stambena rješenja isporučuju nesmanjenim tempom. U ožujku je useljeno 235 obitelji u stambeni kompleks u Ovči, otvorili smo velika gradilišta stanova u Novom Sadu i Staroj Pazovi, i uz još mnoga gradilišta otvorena ove i prošle godine, očekujemo značajan broj završenih stambenih jedinica u narednoj godini.

Komesarijat za izbjeglice i migracije Republike Srbije ostaje izuzetno posvećen provođenju ovog projekta, veoma značajnog za mnogobrojne korisničke obitelji u našoj zemlji.

Ključni događaji u 2018. godini

Na kraju 2018. godine, u četiri partnerske zemlje ukupno će biti dodijeljeno 3.950 stambenih jedinica:

Status provođenja projekata – prosinac 2018.

Broj odobrenih projekata	31
Procijenjena ukupna vrijednost odobrenih projekata	277 milijuna eura
Ukupan iznos odobrenih bespovratnih sredstava	230 milijuna eura
Ukupan nacionalni doprinos	47 milijuna eura
Broj domaćinstava u okviru projekata	11.300
Broj korisnika u okviru projekata	34.000
Ukupan isplaćeni iznos	120 milijuna eura
Dodijeljeno stambenih jedinica	3.950

Najvažnija postignuća

BOSNA I HERCEGOVINA

Tijekom 2018. godine Bosna i Hercegovina ostvarila je dobar napredak u provođenju četiri tekuća pod-projekta. U okviru pod-projekata BiH1 i BiH2 korisnicima je dodijeljeno 176 kuća, dok je u okviru pod-projekta BiH3 izgrađeno i useljeno pet višestambenih zgrada u sljedećim općinama/gradovima: Bosanski Petrovac (20 stanova), Ilidža (18 stanova), Prijedor (50 stanova), Zenica (62 stana) i Olovo (16 stanova). Ovih 166 stanova koristit će se po modelu socijalnog neprofitnog stanovanja. Pored toga, u okviru pod-projekta BiH4 započeli su radovi na izgradnji 435 obiteljskih kuća.

U lipnju 2018. godine Skupština donatora odobrila je najnoviji pod-projekt BiH6 (235 kuća i 380 stanova). Pored toga, dogovoreno je da se uštede ostvarene na pod-projektu BiH2 iskoriste za financiranje nedostajuće infrastrukture za kuće izgrađene/obnovljene u okviru pod-projekata BiH1, BiH2 i BiH4, kao i za projektiranje kuća i zgrada čija je izgradnja predviđena u okviru pod-projekta BiH6. Do kraja 2018. godine u BiH je završena izgradnja ukupno 776 stambenih jedinica. Trenutno se radi na 1.172 stambene jedinice u 83 općine, od čega je dvije trećine u fazi izvođenja građevinskih radova.

Kroz komplementarne mjere za socio-ekonomsku pomoć, do kraja 2018. godine podržane su ukupno 433 korisničke obitelji, dok su Vlada SAD-a, Vlada Švicarske, CEB i Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice osigurali sredstva za nastavak pružanja podrške održivosti korisnika RPSZ-a u 2019. godini.

Do prve polovice 2021. godine, u okviru RPSZ-a u Bosni i Hercegovini bit će dodijeljene 3.192 stambene jedinice u korist oko 10.000 izbjeglica, raseljenih osoba i povratnika.

REPUBLIKA HRVATSKA

Završetak nekoliko projekata RPSZ-a u Hrvatskoj obilježio je 2018. godinu: projekti HR2, HR3, HR4 i HR5 ušli su u završnu fazu, što znači da su prije konačnog završetka projekata preostali još samo verifikacija troškova i završni izvještaji. Projekat HR6 „Obnova/izgradnja 62 porodične kuće“ trenutno je u toku i bit će završen 2019. godine. Ukupna vrijednost ovih šest projekata iznosi približno 19 milijuna eura, od čega se 14 milijuna eura financira kroz RPSZ, a 5 milijuna eura kroz nacionalni doprinos.

U Hrvatskoj su tijekom 2018. godine ukupno 93 korisnika RPSZ-a uselila u nove domove; 48 korisnika uselilo je u Dom za starije osobe u Glini (HR3), 4 obitelji svoje nove stanove dobile su u okviru projekta HR4, 21 obitelj uselila je u novoizgrađenu zgradu u Benkovcu (HR5), a u okviru projekta HR6 izgrađeno/obnovljeno je 20 obiteljskih kuća.

Usprkos tome što je već značajan dio posla završen, potrebe stambenog zbrinjavanja u Hrvatskoj su i dalje prilično velike. Zbog toga je Skupština donatora fonda RPSZ-a u lipnju 2018. godine odobrila tri nova projekta za Hrvatsku: HR7 – „Izgradnja višestambene zgrade za 21 obitelj u Vukovaru“; HR8 – „Obnova, rekonstrukcija ili izgradnja 25 obiteljskih kuća“; i HR9 – „Kupnja 38 stanova“, čime će za još 84 obitelji biti osigurana nova stambena rješenja. Ukupna vrijednost ovih novih projekata iznosi oko 3,9 milijuna eura, od čega će 2,7 milijuna eura financirati fond RPSZ-a, a 1,2 milijuna eura će biti osigurano preko nacionalnog doprinosa.

Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt HR7 potpisan je u studenome 2018. godine, dok će za preostala dva projekta ugovori o dodjeli bespovratnih sredstava biti potpisani tijekom 2019. godine.

Do završetka RPSZ-a sredinom 2021. godine, u okviru RPSZ-a u Hrvatskoj će ukupno 412 stambenih rješenja biti dodijeljeno u korist 1.000 izbjeglica, raseljenih osoba i povratnika.

CRNA GORA

Tijekom 2018. godine u Crnoj Gori uspješno su završeni radovi na izgradnji 51 stambene jedinice, uz prethodno izgrađenih 120 stanova u podgoričkom kampu Konik. Ove zgrade sada osiguravaju domove za 171 najugroženiju obitelj nakon gotovo 20 godina boravka u šatorima i kontejnerima.

Građevinski radovi na domu za starije/osobe s invaliditetom u Pljevljima privedeni su kraju u travnju 2018. godine, čime je osiguran smještaj za svih 68 stanara.

U općini Berane završena je izgradnja 94 stana za 271 osobu, u koje je predviđeno useljenje korisnika u siječnju 2019. godine.

U Crnoj Gori su tijekom 2018. godine također započete i preliminarne aktivnosti na dva projekta: kupnja 36 stanova u općini Herceg Novi i izgradnja 50 pojedinačnih kuća u različitim općinama, čime će se osigurati stambena rješenja za oko 400 korisnika RPSZ-a.

REPUBLIKA SRBIJA

Tijekom 2018. godine kroz Regionalni program stambenog zbrinjavanja u Srbiji dodijeljeni su ključevi prvih izgrađenih stambenih jedinica. Useljeno je ukupno 235 korisničkih obitelji u stanove u beogradskom naselju Ovča, 40 obitelji je dobilo ključeve u Sremskoj Mitrovici, a 15 izbjegličkih obitelji useljeno je i u Arilju.

Trenutno je u tijeku intenzivna izgradnja 270 stanova u zemunskom naselju Kamendin, čije useljenje se očekuje do ljeta 2019. godine. Otvorena su velika gradilišta u Novom Sadu, Staroj Pazovi i Nišu, a gradi se na još skoro 30 gradilišta širom Srbije.

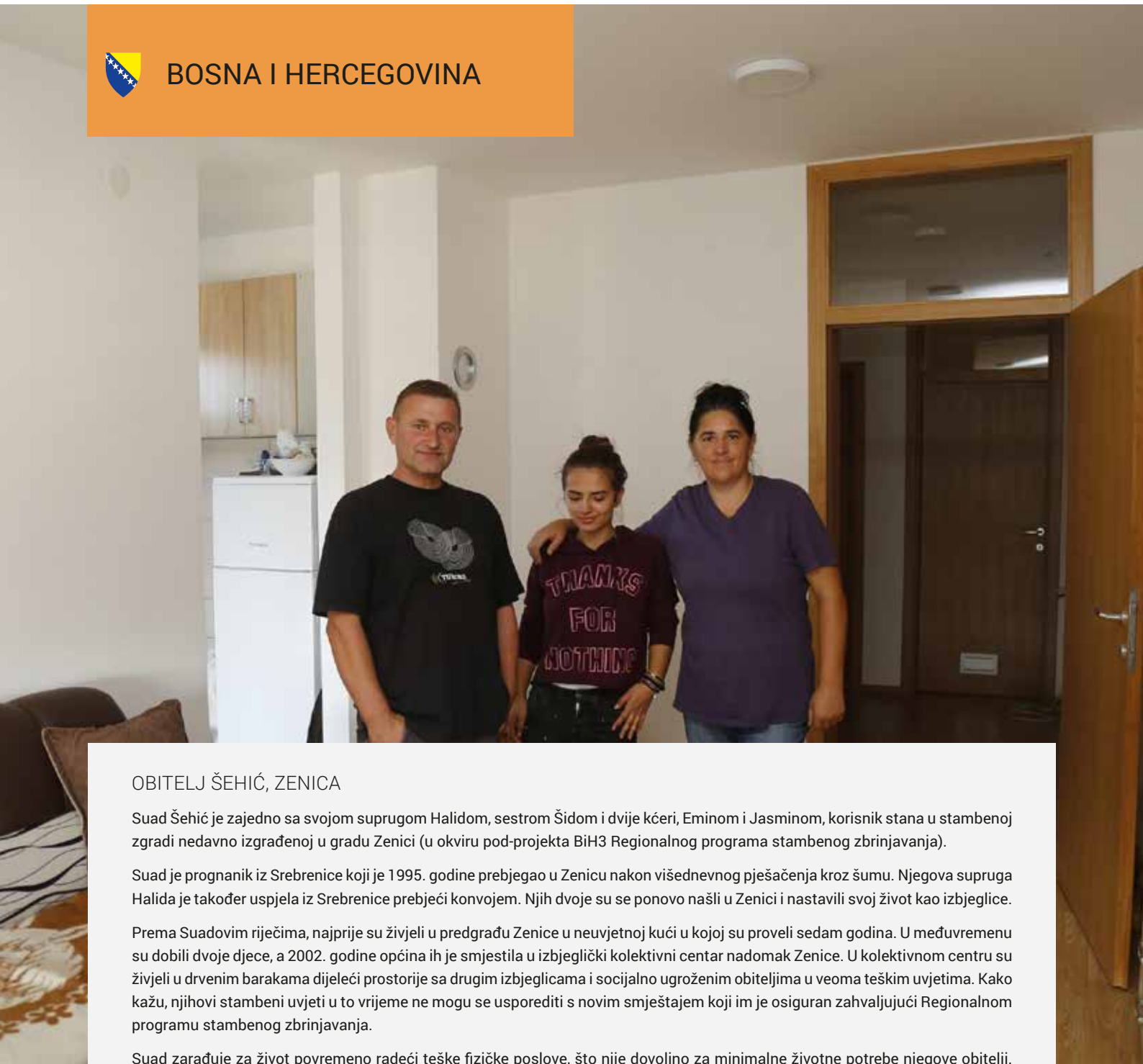
Istovremeno, Srbiji su odobrena nova donatorska sredstva kroz nove projekte, a pored toga trenutno je u tijeku i izbor budućih korisnika.

Upoznajte korisnike Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja

BOSNA I HERCEGOVINA

OBITELJ ŠEHIĆ, ZENICA

Suad Šehić je zajedno sa svojom suprugom Halidom, sestrom Šidom i dvije kćeri, Eminom i Jasminom, korisnik stana u stambenoj zgradi nedavno izgrađenoj u gradu Zenici (u okviru pod-projekta BiH3 Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja).

Suad je prognanik iz Srebrenice koji je 1995. godine prebjegao u Zenicu nakon višednevnog pješaćenja kroz šumu. Njegova supruga Halida je također uspjela iz Srebrenice prebjeći konvojem. Njih dvoje su se ponovo našli u Zenici i nastavili svoj život kao izbjeglice.

Prema Suadovim riječima, najprije su živjeli u predgrađu Zenice u neuvjetnoj kući u kojoj su proveli sedam godina. U međuvremenu su dobili dvoje djece, a 2002. godine općina ih je smjestila u izbjeglički kolektivni centar nadomak Zenice. U kolektivnom centru su živjeli u drvenim barakama dijeleći prostorije sa drugim izbjeglicama i socijalno ugroženim obiteljima u veoma teškim uvjetima. Kako kažu, njihovi stambeni uvjeti u to vrijeme ne mogu se usporediti s novim smještajem koji im je osiguran zahvaljujući Regionalnom programu stambenog zbrinjavanja.

Suad zarađuje za život povremeno radeći teške fizičke poslove, što nije dovoljno za minimalne životne potrebe njegove obitelji. Suad i Halida kažu da nemaju stalno zaposlenje, pa su prijavljeni na Zavod za zapošljavanje u Zenici. Starija kćer Emina je završila srednju školu i u potrazi je za poslom, dok je mlađa kćer, Jasmina još uvijek učenica. Halida smatra da im je potrebna pomoć lokalne zajednice kako bi pronašli stalno zaposlenje.

Usprkos teškoj financijskoj situaciji, Suad kaže: „Kada smo se uselili u novi stan, kao da sam se ponovo rodio“. Mlađa kćer Jasmina je veoma sretna u novom stanu, koji je u blizini centra grada i škole koju pohađa. Ona sa zadovoljstvom obavlja kućanske poslove i ponosno pokazuje novi stan svojim prijateljima.

Obitelj Šehić je konačno, nakon godina provedenih u neuvjetnim i vlažnim prostorijama izbjegličkog kampa, od rujna 2018. godine korisnik novog stana u Zenici za koji Suad kaže da „ne može biti ljepši“.

Glavne aktivnosti

U PRIJEDORU I ZENICI 112 KORISNIČKIH OBITELJI DOBILU KLJUČEVE SVOJIH NOVIH STANOVA

U Prijedoru je 13. srpnja 2018. godine pedeset korisničkih obitelji RPSZ-a dobilo ključeve svojih novih stanova, dok su u Zenici 17. rujna korisničkim obiteljima uručena još 62 ključa. Ove višestambene zgrade dio su projekta BiH3 kojim je predviđena izgradnja 27 stambenih zgrada sa 552 stana širom Bosne i Hercegovine. Građevinski radovi završeni su u Ilidži, Pale-Pračići, Foči u FBiH, Tuzli i Bosanskom Petrovcu, dok je u tijeku izgradnja u još 14 općina, čiji je završetak planiran 2018/2019. godine. Ukupna investicija prelazi 17 milijuna eura.

„U Republici Srpskoj u 9 gradova također gradimo domove kojima će se stambeno zbrinuti korisnici koji trenutno žive u privremenom smještaju, socijalno ugrožene obitelji i izbjeglice iz Hrvatske“, naglasio je Davor Čordaš, ministar za izbjeglice i raseljene osobe Republike Srpske.

„Čekanje se isplatilo“, rekla je Milka Radaković, jedna od korisnica, koja je sa svojom majkom Gospavom i sinom Aleksandrom živjela u alternativnom smještaju u Ljubiji, rudarskom gradiću nadomak Prijedora. „Zahvalni smo svima koji su nam ovo omogućili“, dodala je gđa Radaković.

U GORAŽDU ZAPOČETI GRAĐEVINSKI RADOVI, U OLOVU DODIJELJENI NOVI STANOV

Polaganjem kamena temeljca 9. travnja 2018. godine u selu Rasadnik obilježen je početak radova na zgradi čija je izgradnja financirana iz fonda RPSZ-a, a kojom će se osigurati 20 stambenih jedinica za socijalno ugrožene i raseljene obitelji iz okoline Goražda.

Grad Goražde osigurao je građevinsku parcelu, urbanističku i građevinsku dozvolu, kao i neophodne priključke za komunalnu infrastrukturu – struju, vodovod i kanalizaciju.

Ključeve svojih novih stanova u višestambenoj zgradi u bosansko-hercegovačkom gradu Olovo dobilo je 16 ugroženih povratničkih i interno raseljenih obitelji.

Upoznajte korisnike Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja

REPUBLIKA HRVATSKA

OBITELJ OMERVIĆ, ZAGREB

Ifeta Omerović rođena je u selu Vlasinje koje se nalazi u općini Mrkonjić Grad u Bosni i Hercegovini. Tamo je sa svojim roditeljima i šestoro braće i sestara živjela u velikoj seoskoj kući. Imali su voćnjak, a iza kuće su uzgajali stoku i uzgajali povrće.

Kada su bili primorani napustiti svoj dom 1992. godine, u nadi da će dobiti pomoć, Omerovići su otišli u Split gdje je Ifetin otac radio. Došli su kamionom tijekom noći i nije im bilo dozvoljeno ponijeti ništa od stvari. Kamion je obitelj ostavio u splitskoj luci, gdje ih je pronašao jedan rođak i odveo kod sebe kući. Nakon nekog vremena, preselili su se u staru napuštenu kuću u predgrađu, gdje su proveli preko godinu dana, ali je kuću pogodila granata, pa su ponovo morali seliti.

Nekoliko godina Omerovići su živjeli u jednom sobičku na tavanu kuće i hranili se u pučkoj kuhinji. Ifeta i jedna od sestara našle su posao u lokalnoj džamiji, što im je pomoglo da prežive.

Ifeta je upoznala svog supruga Dževada, izbjeglicu iz BiH i vjenčali su se 2001. godine. Naredne, 2002. godine, dobili su kćer, a 2005. godine i sina. Ova četveročlana obitelj živjela je u iznajmljenim stanovima, a Dževad bi prihvatio svaki posao – kao dostavljač na biciklu, radnik na građevini, taksi vozač – kako bi uzdržavao svoju obitelj. Kako im se kćer 2016. godine razboljela od autoimune bolesti, UNHCR im je pomogao platiti račune bolničkog liječenja budući da nisu imali nikakvo zdravstveno osiguranje.

Saznali su za mogućnost dobivanja stana od RPSZ-a u Zagrebu, ali se nisu mnogo nadali. Ipak su prikupili neophodnu dokumentaciju i prijavili se. Na proljeće 2017. godine obitelj Omerović uselila se u trosoban stan u novoj zgradi u Zagrebu.

„Imam 44 godine i ovo je prvi put u životu da spavam na novom madracu“, još uvijek u nevjerici kaže Ifeta.

Glavne aktivnosti

SVEČANO OTVARANJE DOMA ZA STARIJE/OSOBE S INVALIDITETOM U GLINI

Sudionici Programu su 7. svibnja 2018. godine svečano obilježili otvaranje novog doma za 74 korisnika Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja u Glini.

Projekt obuhvaća obnovu i proširenje doma za starije i izbjeglice s invaliditetom, povratnike i interno raseljene osobe u cilju njihovog stambenog, socijalnog i zdravstvenog zbrinjavanja. Dom u Glini jedan je od domova za starije uključenih u državni sustav socijalne zaštite.

Radovi na obnovi započeli su u kolovozu 2015. godine, a uporabna dozvola dobivena je u lipnju 2017. godine. Kao vlasnik objekta, Sisačko-moslavačka županija je zatim započela proces zapošljavanja i drugih administrativnih radnji kako bi svečano otvaranje moglo održati u svibnju 2018. godine. Ukupna vrijednost radova na obnovi, uključujući medicinsku i drugu opremu, iznosi oko 4,2 milijuna eura, od čega je 25% financirala Hrvatska, a 75% Fond RPSZ-a.

U BENKOVCU U NOVE DOMOVE USELILA 21 OBITELJ

U Benkovcu su 7. veljače 2018. godine uručeni ključevi 21 korisničkoj obitelji RPSZ-a (75 osoba), koje su ili bivši nositelji stanarskog prava/prava korištenja ili najugroženije izbjegličke obitelji iz Bosne i Hercegovine sa trenutnim prebivalištem u blizini Benkovca u kolektivnim centrima ili iznajmljenim stanovima. Ukupne vrijednosti od 1,3 milijuna eura, zgrada u Benkovcu jedan je od šest projekata koje je Hrvatskoj odobrila Skupština donatora fonda RPSZ-a, a treća čija je izgradnja završena. Od 75 osoba kojima su 7. veljače uručeni ključevi novih domova, 13 su djeca, a 16 bolesne ili osobe s invaliditetom.

Upoznajte korisnike Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja

CRNA GORA

ARBEN AJVAZI, KAMP KONIK, PODGORICA

Arben Ajvazi (24) prebjegao je iz Kosova Polja u Podgoricu 1999. godine, gdje se sa svojim roditeljima i braćom i sestrama smjestio u jednoj od baraka u kampu Konik. Pošto mu je brat bio veoma bolestan, Arben je u trećem razredu bio primoran napustiti školu kako bi pomogao svojoj obitelji, zbog čega je ostao nepismen sve do devetnaeste godine. Tada se dogovorio sa zaposlenima iz Crvenog križa koji su radili u Koniku: obećali su da će ga zaposliti ako završi školu. Arben je iskoristio ovu priliku i postao asistent u Crvenom križu, gdje je pomagao u organiziranju radionica, odvodio djecu do škole, posredovao između obitelji u Kampu kada bi došlo do nesuglasica i sl.

Sa suprugom i dvoje djece Arben je živio u stambenom kontejneru, dok su njegovi roditelji dobili stan u zgradi blizu Kampa. Arbenov šestogodišnji sin je autističan i većinu vremena provodio je kod bake i djeda, budući da uvjeti života u kontejneru bez kupaonice i sa improviziranom kuhinjom nisu bili ni blizu adekvatni potrebama ovog djeteta.

Arben je uvjeren da je obrazovanje ključno za mlađe članove ove zajednice kako bi se nadišla izolacija i predrasude i kako bi oni postali ravnopravni članovi društva. Učenicima u Kampu Arben pomaže pri izradi domaćih zadataka, pruža pomoć u raspodjeli knjiga i odjeće i aktivno sudjeluje u radionicama za mlade koje se redovito organiziraju u prostorijama Crvenog križa.

Sa svojom obitelji, Arben se u prosincu 2018. godine uselio u novi stan u jednoj od novoizgrađenih zgrada čija je izgradnja u kampu Konik financirana iz Fonda RPSZ-a. Kaže da njegov život konačno može početi.

Glavne aktivnosti

SLUŽBENO ZATVOREN KAMP KONIK U PODGORICI

Kamp Konik zatvoren je 12. prosinca 2018. godine kada se, nakon gotovo dva desetljeća stanovanja u barakama i kontejnerima, preostala 51 obitelj iz kampa uselila u svoje nove stanove čija je izgradnja financirana iz Fonda RPSZ-a.

Kamp Konik, smješten nadomak Podgorice, bio je najduže otvoreni izbjeglički kamp u Europi koji su naseljavali Romi i balkanski Egipćani izbjegli u Crnu Goru bježeći od nasilja na Kosovu 1999. godine.

U cilju rješavanja stambenog pitanja ove veoma ugrožene grupe stanovništva, Europska Unija je već financirala 48 stanova 2015. godine kroz IPA fondove u okviru „Instrumenta za prepristupnu pomoć“. Regionalni program stambenog zbrinjavanja osigurao je dodatnih 120 stanova u studenome 2017. godine. Zahvaljujući uštedama, još je 51 obitelj sada dobila nove domove, čime je omogućeno zatvaranje kampa.

SVEČANO OTVARANJE DOMA ZA STARIJE/OŠOBE S INVALIDITETOM U PLJEVLJIMA

U Pljevljima su 11. travnja 2018. godine sudionici u Programu svečano obilježili završetak radova na domu za 68 starijih/osoba s invaliditetom, čija je izgradnja financirana iz Fonda RPSZ-a. Građevinski radovi započeli su u svibnju 2016. godine na parceli koju je osigurala općina Pljevlja. Objekt je sada završen, a uporabna dozvola dobivena je početkom travnja 2018. godine.

Preko 20 korisnika se već uselilo, dok za preostale traje proces odabira. Trenutno je u tijeku i proces selekcije 51 osobe u skladu s kadrovskim potrebama, a prvi ugovori o radu potpisani su u ožujku 2018. godine. Dom za starije/osobe s invaliditetom uključen je u sustav socijalne zaštite Crne Gore. Njime upravlja općina Pljevlja, a u vlasništvu je Ministarstva za rad i socijalnu zaštitu. Plaće i operativne troškove institucije financiraju se iz državnog proračuna.

Ukupna vrijednost projekta procjenjuje se na 2,2 milijuna eura, od čega je 1,9 milijuna eura ili 86% financirano iz Fonda RPSZ-a, dok preostalih 0,3 milijuna eura predstavlja nacionalni doprinos. Projektiranje zgrade i ostale pripremne aktivnosti za provođenje projekta financirane su preko Granta u iznosu od 150.000 eura dobivenog od Investicijskog okvira za zapadni Balkan (WBIF), odobrenog 2009. godine.

Upoznajte korisnike Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja

REPUBLIKA SRBIJA

DRAGAN I KAROLINA KUZMANOVIĆ, SELENČA

Dragan je rođen 1972. godine u općini Sanski Most u Bosni i Hercegovini, gdje je u selu Tomina živio sa svojim roditeljima, braćom i sestrama u velikoj kući na imanju na kojem su uzgajali stoku. Njegov otac bio je zaposlen u željeznici, a majka je radila na farmi i brinula o troje djece i životinjama.

U listopadu 1995. godine, Kuzmanovići su bili primorani napustiti svoje selo. Sa sobom su ponijeli nešto odjeće i fotografija i zajedno sa susjedima na traktorima napustili svoje zapaljene kuće. Dragan je u to vrijeme bio na frontu, a kada se vratio kući zatekao je prazno selo i spaljene kuće, bez ikakve ideje gdje bi njegova obitelj mogla biti i jesu li svi još uvijek živi. Roditelji su mu privremeno bili smješteni u kolektivni centar blizu Banja Luke, gdje ih je Dragan i pronašao i zajedno s njima nastavio put Srbije. Rođak jednog od susjeda iz Tomine potpisao je garantno pismo za 27 ljudi iz sela i sve ih doveo u svoju kuću u Mali Bač, gdje su ostali nekoliko mjeseci dok svaka od obitelji nije uspjela pronaći smještaj i posao.

Kuzmanovići su u iznajmljenoj kući u Malom Baču ostali tri godine, a Dragan je radio svaki posao koji bi pronašao, uglavnom na obližnjim farmama ili gradilištima. Upoznao je suprugu i kada su se vjenčali 1999. godine, preselili su se u kuću njenih roditelja u Selenči. Dragan radi u polju na traktoru, ali i pomaže svojim susjedima u stolarskim i građevinskim radovima. Karolina radi u lokalnom restoranu.

Karolina je od povjerenika Komesarijata za izbjeglice i migracije u Baču saznala za Regionalni program stambenog zbrinjavanja i mogućnost dobivanja seoske kuće i odlučila da prijavi. Prikupili su svu neophodnu dokumentaciju i podnijeli prijavu. U ožujku 2018. godine Kuzmanovići su uselili u kuću od 200 m² s velikom parcelom obradive zemlje i nekoliko dodatnih objekata za stoku i živinu. Dragan i Karolina imaju dva sina – devetnaestogodišnjeg Danijela i šesnaestogodišnjeg Darka, koji su odlični učenici i pomažu roditeljima u svakodnevnim radovima na njivi i sa životinjama.

„Nakon toliko godina konačno imamo svoju kuću – koju sada mogu nazvati domom. A sve to zahvaljujući upornosti moje supruge“, kaže Dragan.

Glavne aktivnosti

POČETAK GRAĐEVINSKIH RADOVA NA NEKOLIKO LOKACIJA

Komesarijat za izbjeglice i migracije Republike Srbije organizirao je 21. travnja 2018. godine svečano polaganje kamena temeljca za izgradnju 25 stanova za izbjeglice iz Bosne i Hercegovine i Hrvatske s prebivalištem na teritoriju Kikinde. Izgradnja ovih stanova dio je projekta SRB2 koji ima za cilj osigurati stambena rješenja za 870 ugroženih korisničkih obitelji RPSZ-a u Srbiji. Vrijednost cjelokupnog projekta SRB2 iznosi 13 milijuna eura.

U Staroj Pazovi je 27. kolovoza 2018. godine započela je izgradnja 169 novih stanova. Ukupne vrijednosti od blizu 4 milijuna eura, kompleks zgrada u Staroj Pazovi jedan je od najvećih gradilišta RPSZ-a u Srbiji i uopće u okviru Programa. Gotovo 1.300 stanova bit će izgrađeno u okviru projekta SRB5, a radovi su već započeli u 16 općina, dok je preostalih 11 općina trenutno u fazi provođenja tendera.

U Ubu je 6. rujna položen kamen temeljac za 20 stanova čija je izgradnja financirana iz Fonda RPSZ-a. Pored toga, gradilišta su otvorena u još sedam gradova širom Srbije: Sremskoj Mitrovici, Bajinoj Bašti, Paraćinu, Kruševcu, Prokuplju, Vršcu i Šapcu. Ukupno 1.847 ugroženih izbjegličkih obitelji ili 5.500 osoba u 27 općina u Srbiji dobit će svoj novi dom do kraja 2019. godine zahvaljujući projektu RPSZ-a SRB5. Ovaj projekt obuhvaća izgradnju 1.267 novih stanova uz osiguravanje 200 paketa građevinskog materijala i kupnju 380 seoskih kuća.

ZA 275 OBITELJI URUČENI KLJUČEVI NOVIH STANOVA U BEOGRADSKOM NASELJU OVČA I SREMSKOJ MITROVICI

U beogradskom naselju Ovča, 5. ožujka 2018. godine uručeni su ključevi za 235 korisničkih obitelji RPSZ-a odabranih među gotovo 1.600 prijavljenih za dobivanje trajnog stambenog rješenja u Beogradu. Na lokaciji u Ovči izgrađene su ukupno četiri zgrade, u kojima je danas stambeno zbrinuto 235 korisničkih obitelji RPSZ-a ili 652 osoba. Građevinski radovi vrijednosti od ukupno 6,9 milijuna eura započeli su u kolovozu 2016. godine, a završeni u studenome 2017. godine.

Podignute na neizgrađenoj zelenoj površini koja zauzima ukupno 75.000 m², zgrade čija je izgradnja financirana iz Fonda RPSZ-a, predstavljaju dio šireg programa za socijalno stanovanje/urbani razvoj koji provodi Grad Beograd. Investicije Grada uključuju i kompleks od 995 stanova, kao i druge objekte kao što su dječji vrtići, osnovna škola i postrojenje za preradu otpadnih voda.

Uz učešće Fonda RPSZ-a u iznosu od 11 milijuna eura, projekt se financira i kroz značajno nacionalno učešće od preko 4 milijuna eura. Sve u svemu, cilj projekta SRB3 predstavlja osiguravanje 715 stambenih rješenja za izbjegličke obitelji koje žive na teritoriju Beograda. Pored stanova u Ovči, spomenuti projekt uključuje i kupovinu 69 seoskih kuća, dodjelu 300 paketa građevinskog materijala, kao i izgradnju 49 montažnih kuća.

Ključeve novoizgrađenih stanova je 20. srpnja 2018. godine dobilo 40 korisničkih obitelji odabranih u okviru projekta RPSZ-a, SRB2. Ovaj projekt predviđa osiguranje trajnih stambenih rješenja na mjestima lokalne integracije za 870 izbjegličkih obitelji ili oko 2.610 osoba.

Podrška međunarodne zajednice

DUŽNOSNICI EU POSJETILI KORISNIČKE OBITELJI RPSZ-A U BOSNI I HERCEGOVINI

Genoveva Ruiz Kalavera, direktorica za Zapadni Balkan pri Glavnoj upravi Europske Komisije za susjedsku politiku i pregovore o proširenju (DG NEAR), posjetila je obitelj Hadžiahmetović u sarajevskom naselju Ilidža. Ova korisnička obitelj RPSZ-a bila je primorana da tijekom rata izbjegne iz općine Trnovo. Prije nego što su dobili novi stan na Ilidži zahvaljujući Regionalnom programu stambenog zbrinjavanja, Hadžiahmetović su se selili 17 puta iz jednog u drugi privremeni smještaj.

Ranije tijekom godine, 24. srpnja 2018., ambasador Lars-Gunar Vigermark, šef delegacije EU u Bosni i Hercegovini i specijalni predstavnik Europske unije u Bosni i Hercegovini, posjetio je korisničke obitelji RPSZ-a u novoizgrađenoj zgradi u Prijedoru. U ovoj višestambenoj zgradi osigurano je 50 stanova za oko 200 korisnika.

Oboje predstavnika EU bili su suglasni da Regionalni program stambenog zbrinjavanja predstavlja dobar primjer suradnje – s jedne strane na regionalnom, a s druge na državnom nivou.

Europska unija, koju predstavlja Europska komisija, najveći je donator RPSZ-a, s do sada namijenjenih 234 milijuna eura.

GUVERNER CEB-a ROLF VENZEL U POSJETI VODEĆIM PROJEKTIMA RPSZ-A U CRNOJ GORI I SRBIJI

Guverner CEB-a Rolf Venzel sastao se 3. listopada 2018. godine s gradonačelnikom Grada Beograda, gospodinom Radojičićem, s kojim je posjetio stambeni blok u Ovči. Sufinanciran kroz Fond Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja i nacionalni doprinos Republike Srbije, kompleks u Ovči osigurao je domove za 235 ugroženih obitelji. Građevinski radovi na izgradnji zgrada započeli su u kolovozu 2016. godine, a završeni su krajem 2017. godine.

Narednog dana, tijekom službenog posjeta Crnoj Gori, guverner Venzel i državna tajnica Ministarstva rada i socijalnog staranja, Vukica Jelić, zajedno s predstavnicima Grada Podgorice, posjetili su korisničke obitelji koje su nedavno uselile u svoje nove domove u Koniku. Zahvaljujući podršci RPSZ-a, 120 obitelji je iza sebe ostavilo teške životne uvjete i uselilo se u nove stanove u novoizgrađenim stambenim zgradama. Pomoću značajnih ušteda omogućena je izgradnja dodatnog 51 stana u koji su se korisnici uselili u prosincu 2018. godine. Ova 171 stambena jedinica čija je izgradnja financirana iz Fonda RPSZ-a, nadovezuje se na prethodnu pomoć koju je osigurala Europska unija, a kojom je omogućeno financiranje 48 stanova za stanovnike Konika.

Vidljivost Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja

KORISNIČKE OBITELJI RPSZ-A ORGANIRALE DOBRODOŠLICU ZA PREDSTAVNIKE DONATORSKE ZAJEDNICE U BEOGRADU

U okviru Tjedna ljudskih prava u Srbiji, kojom je obilježena sedamdesetogodišnjica Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima, OSCE Srbija je, u suradnji s Ujedinjenim narodima u Srbiji, Delegacijom Europske unije u Republici Srbiji, Vijećem Europe i Komesarijatom za izbjeglice i migracije Republike Srbije, organizirao susret korisnika RPSZ-a u Srbiji sa predstavnicima donatora.

Ovom prilikom korisničke obitelji RPSZ-a ugostile su predstavnike donatorske zajednice RPSZ-a, međuvladine i međunarodne organizacije, kao i državne institucije i podijelile svoja osobna iskustva o načinu na koji je RPSZ doprinjeo osiguranju prava na adekvatan standard života i kako je pristup ovom pravu promijenio njihove živote nakon mnogo godina raseljenosti.

Dobrodošlicu prisutnima poželjela je Aleksandra Sijelja, korisnica RPSZ-a, koja je iz Hrvatske izbjegla u Srbiju, a koja je predstavila druge korisnike RPSZ-a, s kojima je podijelila ulogu domaćina događaja – obitelji Borjan, Lacković, Kovačević, Manojlović, Bunijevac, Mihajlović, Brestovac, Janjatović, Uzelac, Božić, Despotović i Jokić.

Do sada je korisnicima RPSZ-a u Srbiji osigurano preko 2.300 stambenih rješenja, uključujući seoske kuće, montažne kuće, pakete građevinskog materijala i stanove.

OSAMNAESTI SVJETSKI DAN IZBJEGLICA – 20. LIPNJA 2018. GODINE

Osamnaesti po redu Svjetski dan izbjeglica obilježen je 20. lipnja 2018. godine. Razvojna banka Vijeća Europe prezentirala je najnovije rezultate RPSZ-a, predstavljanjem nekih od korisnika u svakoj od četiri partnerske zemlje u kojima se provodi Program: Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj, Crnoj Gori i Srbiji.

Na internet stranicama RPSZ-a i partnerskih institucija postavljena su četiri video klipa o korisnicima RPSZ-a i dva kratka RPSZ filma, u kojima su predstavljena glavna dostignuća Programa.

Linkovi do filmova

[Obitelj Bučan, Srbija / Svjetski dan izbjeglica, 20. lipnja 2018.](#)

[Obitelj Gaši, Crna Gora / Svjetski dan izbjeglica, 20. lipnja 2018.](#)

[Obitelj Ivanišević, Hrvatska / Svjetski dan izbjeglica, 20. lipnja 2018.](#)

[Obitelj Hamzić, Bosna i Hercegovina / Svjetski dan izbjeglica, 20. lipnja 2018.](#)

[Novi domovi / Svjetski dan izbjeglica, 20. lipnja 2018.](#)

[Novi domovi – nova nada / Svjetski dan izbjeglica, 20. lipnja 2018.](#)

NOVI RPSZ FILM – „OSTAJEMO OVDJE“

Krajem 2018. godine CEB i Tehnička podrška RPSZ-a pripremili su duži (dvadesetpeto minutni) film u kojem je rezimiran dosadašnji napredak Programa. Pažnja filma usmjerena je kako na korisnike RPSZ-a, tako i na predstavljanje aspekata regionalne suradnje i drugih ključnih vrijednosti RPSZ-a. Kada film bude završen početkom 2019. godine, cilj je njegovo emitiranje diljem partnerskih zemalja na glavnim nacionalnim i regionalnim TV postajama.

REGIONALNI PROGRAM STAMBENOG ZBRINJAVANJA U EMISIJI PRIZMA NA HRT-u

Nikola Mažar, državni tajnik Središnjeg državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje i Mario Pavlović iz Regionalnog ureda UNHCR-a za jugoistočnu Europu, 2. veljače 2018. godine gostovali su u emisiji PRIZMA u kojoj su predstavili najnovija dostignuća RPSZ-a i ciljeve za budućnost.

U ovoj emisiji je 30. lipnja 2018. godine gostovala i Tajana Vukobratović Spasojević, zamjenica državnog tajnika Središnjeg državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje i Neven Crvenković, portparol UNHCR-a za jugoistočnu Europu. Pažnja razgovora bila je usmjerena na RPSZ i posebno na njegovo provođenje i dostignuća u Hrvatskoj.

Sastanci Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja

SASTANAK PREDSTAVNIKA EPTISA/ GIZ-A/DRC-A I CEB-A ZA POČETAK FAZE II REGIONALNOG PROGRAMA STAMBENOG ZBRINJAVANJA

Sastanak predstavnika EPTISA konzorcija i CEB-a održan je 7. ožujka 2018. godine u prostorijama CEB-a u Parizu s ciljem otpočinjanja druge faze RPSZ-a, koju financira Europska unija, a kojom upravlja CEB.

Pored organizacije EPTISA, konzorcij koji je pobijedio na otvorenom natječaju 2017. godine uključuje GIZ (Njemačku organizaciju za međunarodnu suradnju) i DRC (Dansko vijeće za izbjeglice).

Faza II RPSZ-a omogućit će partnerskim zemljama nastavak dobivanja tehničke podrške za provođenje RPSZ-a u periodu između 2018. i 2020. godine.

Ključne brojke za RPSZ (zaključno s prosincem 2018.):

Namijenjeno za RPSZ:	285 milijuna eura
Opredijeljeno za Fond RPSZ-a:	206 milijuna eura
Uplaćeno u Fond RPSZ-a:	171 milijun eura
Odobreno bespovratnih sredstava:	230 milijuna eura
Isplaćeno bespovratnih sredstava:	120 milijuna eura

TIJEKOM 2018. GODINE ODRŽANA TRI REGIONALNA KOORDINACIJSKA FORUMA (RCF)

Tijekom 2018. godine održana su tri Regionalna koordinacijska foruma: 22. RCF 31. siječnja 2018. godine u Beogradu, 23. RCF 4. travnja u Pljevljima i 24. RCF 4. listopada u Sarajevu.

Na 22. RCF-u održanom u Beogradu, sudionici u Programu osvrnuli su se na trenutni status i implementacijske planove za 2018. godinu. S preko 2.600 dodijeljenih stambenih jedinica do sada i do 3.000 koliko će biti završeno tijekom 2018. godine, zaključeno je da RPSZ zaista ispunjava cilj postavljen prije 13 godina.

Na 23. RCF-u održanom u Pljevljima, pažnja je bila usmjerena na dva termina ključna za provođenje RPSZ-a: prosinac 2019. i lipanj 2021. godine. Do prosinca 2019. godine istiće veliki dio EU sredstava, dok se do lipnja 2021. godine moraju okončati sve aktivnosti RPSZ-a na terenu kako bi čitav Program mogao završiti do kraja 2021. godine. Od značaja je i da su partnerske zemlje posebno istakle mjere za ublažavanje u cilju izbjegavanja kašnjenja.

Fokus 24. RCF-a održanog u Sarajevu bio je usmjeren na aktivnosti RPSZ-a koje se nalaze u ključnoj fazi i način rješavanja eventualnih kašnjenja. Raspravljano je i o praktičnim koracima k definiranju nasljeđa RPSZ-a, kao i načinu na koji partnerske zemlje percipiraju ISPU (Informacijski sustav za praćenje i upravljanje) uspostavljen u cilju praćenja RPSZ-a i kako se ovaj sustav može dalje unaprijediti.

TIJEKOM 2018. GODINE DONATORI RPSZ-A ISTAKNULI DOBAR NAPREDAK I ODOBRILO NOVE GRANTOVE: JOŠ 5.400 UGROŽENIH KORISNIKA DOBIVA STALNE DOMOVE

Upravni odbor i Skupština donatora RPSZ-a održali su dva sastanka 2018. godine – prvi u lipnju u Zagrebu, a drugi u studenome u Parizu. Tijekom godine, odobreno je sedam novih pod-projekata i produženje nekoliko postojećih, čime je ukupan iznos odobrenih bespovratnih sredstava dostigao 230 milijuna eura. Procjenjuje se da će broj krajnjih korisnika dostići 34.000 osoba.

Organi upravljanja RPSZ-a sastali su se 27. studenoga 2018. godine na Upravnom odboru RPSZ-a, u cilju davanja osvrta na napredak u implementaciji Programa, kako bi se osigurao održiv utjecaj i uspješan završetak RPSZ-a 2021. godine. Približno 4.000 ugroženih obitelji će se do kraja 2018. godine useliti u svoje nove domove čija je izgradnja financirana iz Fonda RPSZ-a. Ovaj iznos će se gotovo utrošiti do završetka Programa 2021. godine. Pored kuća visokih tehničkih standarda dodijeljenih korisnicima, tijekom 2019. godine Program će nastaviti težiti povećanju održivosti i vidljivosti.

Predsjedavajuća Europska komisija i ko-predsjedavajuće Sjedinjene Američke Države pohvalile su partnerske zemlje na odličnom napretku koji RPSZ sada ostvaruje i zahvalile se organizacijama UNHCR, OSCE i CEB na njihovoj posvećenosti i podršci.

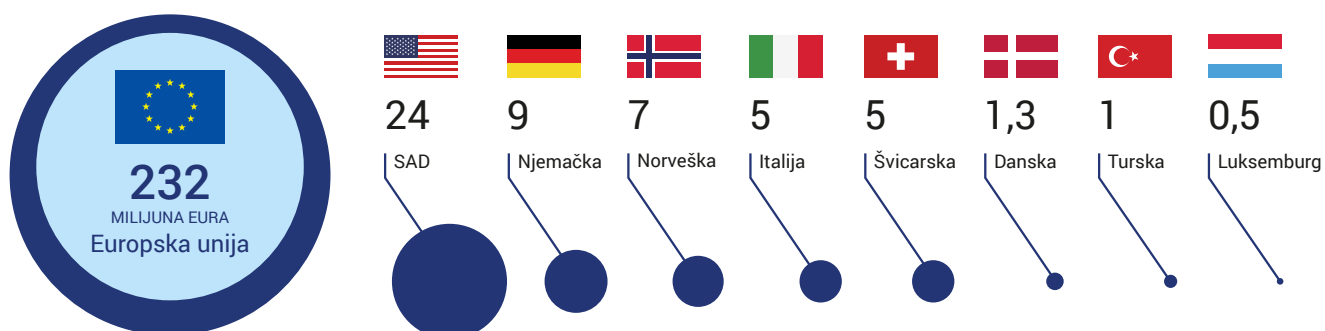
U ime Europske komisije, glavnog donatora RPSZ-a, šef Sektora za regionalnu suradnju i programe na Zapadnom Balkanu u okviru Uprave EU za proširenje, Colin Wolfe istaknuo je da RPSZ potiče pomirenje i suradnju u vremenu kada se regionalna i međudržavna suradnja u Europi suočavaju s izazovima. Semih Borovac, ministrica za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, izjavila je: "Pored kuća dodijeljenih ugroženim obiteljima, RPSZ je pomogao partnerskim zemljama da ustanove trajna prijateljstva koja mogu poticati kontinuiranu suradnju."

Novi doprinosi donatora

Izvjestan broj donatora je tijekom 2018. godine namijenio nova sredstva za Fond RPSZ-a, u znak priznanja napretka postignutog tijekom proteklih godina. Europska unija izdvojila je još 39,5 milijuna eura. Vlada Njemačke najavila je nova sredstva u iznosu od 1,5 milijuna eura za Fond RPSZ-a, čime je ukupan doprinos koji je Njemačka osigurala za Program dostigao 9 milijuna eura. Španjolska je također povećala svoj doprinos RPSZ-u i sada osigurava preko 200.000 eura za tehničku podršku.

SREDSTVA KOJA SU NAMIJENILI GLAVNI DONATORI 285 MILIJUNA EURA

Perspektiva za 2019. godinu

U pogledu dodijele stambenih jedinica RPSZ-a, 2019. godina bit će rekordna: tijekom godine preko 3.000 ugroženih obitelji trebalo bi dobiti dom. Sličan intenzivan tempo dodjele nastaviti će se tijekom 2020. i 2021. godine, čime će se omogućiti završetak Programa do kraja 2021. godine.

Kako bi se postigli ovi impresivni ciljevi, podrazumijeva se da će se naporan rad partnerskih zemalja morati nastaviti i tijekom 2019. godine, uz snažnu i neprekidnu podršku donatora, organizacija UNHCR, OSCE i CEB.

Pored održavanja ovakvog tempa provođenja, sudionici u Programu će svoju pažnju usmjeriti i na definiranje nasljeđa RPSZ-a – dobre prakse, dodatne vrijednosti, naučene lekcije i sl.

Tim RPSZ-a unaprijed se raduje još jednoj godini intenzivne i plodonosne suradnje sa svim partnerima RPSZ-a, kao i brojnim obilježavanjima početka i završetka izgradnje koji će uslijediti!

Bosna i
Hercegovina

Republika
Hrvatska

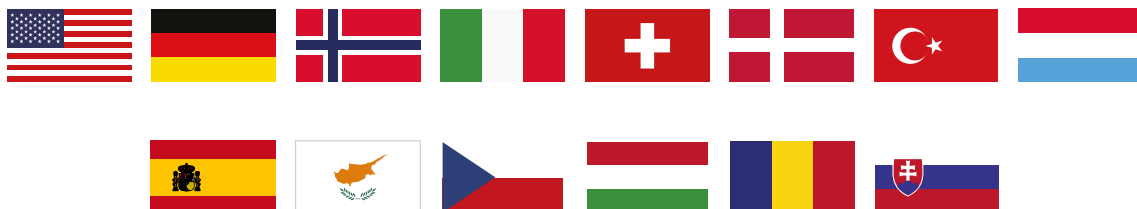

Crna Gora

Republika
Srbija

Regionalni stambeni program finansira i podržava međunarodna zajednica

Regionalni stambeni program (RSP) ima za cilj da obezbijedi trajna rješenja za stambeno zbrinjavanje raseljenih lica nastalih nakon sukoba na teritoriji bivše Jugoslavije u periodu od 1991-1995. godine. RSP sprovode Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Crna Gora i Srbija, a finansira najvećim dijelom međunarodna donatorska zajednica. Glavni donator je Evropska Unija. Ostali donatori su Sjedinjene Američke države, Njemačka, Norveška, Italija, Švajcarska, Danska, Turska, Luksemburg, Španija, Kipar, Republika Češka, Mađarska, Rumunija, Republika Slovačka.

www.regionalhousingprogramme.org